

Światowy Dzień Wody

Pod hasłem „Wody gruntowe – czyniąc niewidzialne widocznym”

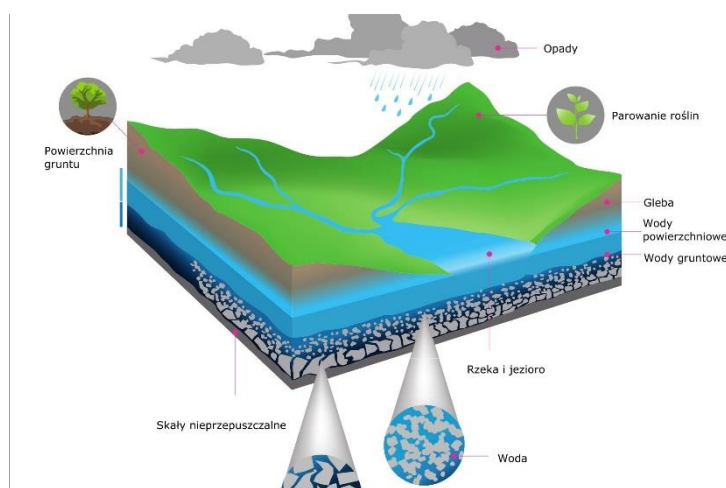
Międzynarodowy Światowy Dzień Wody obchodzony jest każdego roku **22 marca** ma to na celu zwrócenie uwagi na znaczenie wody. Został on ustanowiony rezolucją z 22 grudnia 1992 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w ramach Agendy 21, w czasie konferencji Szczyt Ziemi 1992 roku w Rio de Janeiro (Brazylia).

Tegoroczny temat „wody gruntowe” zwraca uwagę na ukryte zasoby wodne, które zawsze były niezwykle ważne, ale nie zostały w pełni rozpoznane w tworzeniu polityki zrównoważonego rozwoju. Pod tytułem „Wody gruntowe – czyniąc niewidzialne widocznym” tegoroczna kampania wyjaśni kluczową rolę wód gruntowych w systemach wodno-kanalizacyjnych, rolnictwie,

przemysle, ekosystemach i adaptacji do zmian klimatu.

Czym są wody gruntowe?

Wody gruntowe to inaczej wody podziemne, które znajdują się pod powierzchnią ziemi, poniżej strefy saturacji i wypełniają pory oraz pęknięcia w skałach. Leżą one na niższym poziomie niż wody przypowierzchniowe – te znajdują się bardzo płytko pod powierzchnią gruntu i z reguły są niestety zanieczyszczone m.in. przez działalność człowieka. Natomiast wody podziemne nie podlegają

bezpośrednio wpływowi czynników atmosferycznych, dzięki czemu mogą być wykorzystywane w celach spożywczych. W przeciwieństwie do wód przypowierzchniowych (nazywanych też wodami zaskórnymi) nie podlegają one zmianom temperatury w ciągu doby – cechuje je równowaga termiczna. Gromadzenie się wód gruntowych wymaga dziesiątków lub setek lat; z tego względu szybkie wykorzystanie powoduje jej niedobory (powolna regeneracja). Czystość wód gruntowych może być zagrożona przez chemizację rolnictwa oraz ścieki i odpady przemysłowe.

Wody gruntowe są podstawowym zasobem, który dostarcza prawie połowę całej wody pitnej na świecie, około 40% wody dla nawadniania rolnictwa i około 1/3 wody potrzebnej dla

przemysłu. Podtrzymuje ekosystemy, utrzymuje podstawowy przepływ rzek oraz zapobiega osiadaniu gruntów i wnikaniu wody morskiej. Wody gruntowe są ważnym elementem procesu adaptacji do zmian klimatu i często stanowią rozwiązanie dla osób bez dostępu do bezpiecznej wody.

W Polsce praktycznie nie ma wód powierzchniowych, które mogłyby być wykorzystywane jako woda pitna (a nawet do przemysłu spożywczego czy farmaceutycznego). W związku z tym eksploatowane są wody gruntowe, które są znacznie czystsze. Niestety, procesy te mają też negatywne skutki. Intensywne eksploatowanie wód gruntowych obniża ich zwierciadło, w związku z czym stają się one coraz trudniej dostępne. Innym istotnym problemem są również szkodliwe zmiany w ekosystemach. Przez mniejszą wilgotność ziemi gatunki wymagające wilgotnej gleby „wypadają” z danych obszarów, a na ich miejscu pojawiają się gatunki sucholubne. Efektem jest stopowienie krajobrazu. W eksploatowanych ujęciach może też dojść

do pogorszenia jakości wody. Dodatkowo tam, gdzie znajdują się ujęcia wód podziemnych może nastąpić osiadanie gruntu. Dzieje się tak, gdyż woda po wypompowaniu pozostawia po sobie pustą przestrzeń, a grunt pod wpływem własnego ciężaru osiada.

Nadmierne działania człowieka wpływają nie tylko na wody powierzchniowe, ale także na te znajdujące się pod powierzchnią ziemi. Aby utrzymać jak najlepszy stan wód na ziemi ważna jest świadomość występujących problemów, ograniczanie negatywnych działań i ingerencji człowieka, a także odpowiednie zagospodarowanie wody deszczowej, która jest nieodzownym elementem uzupełniania wód gruntowych.

Pomimo tych imponujących faktów i liczb, wody gruntowe są niewidoczne dla większości ludzi. Działalność człowieka (w tym wzrost populacji i wzrost gospodarczy) oraz zmienność klimatu szybko zwiększają presję na zasoby wód gruntowych: w wielu częściach świata zgłaszane są poważne problemy związane z ich wyczerpywaniem i zanieczyszczeniem. Światowy Dzień Wody dotyczący wód gruntowych zwraca uwagę na ten niewidzialny zasób, zwiększa wymianę wiedzy i współpracę, chcąc tym samym podnieść świadomość znaczenia dbania o nasze wody gruntowe.

Oficjalna strona Światowego Dnia Wody : <http://www.worldwaterday.org/>

Opracowano na podstawie:

<https://blog.retencja.pl/2017/06/15/wody-gruntowe/>

<https://www.un-igrac.org/news/groundwater-making-invisible-vis>

<https://www.national-geographic.pl/arttykul/swiatowy-dzien-wody>

<https://www.kopalnia.pl/kopalnia-wiedzy/wody-podziemne-w-polsce-czym-sa-i-gdzie-ich-szukac-5>